

dat de Leidse collega LOPÈS GARDOZO na mijn klinische les over „Febris continua met grote milt” (*Tijdschrift* van 4 Juni 1949) in een ingezonden stuk (*Tijdschrift* van 2 Juli 1949) de mening verkondigde, dat hij in mijn geval „op de tweede of derde dag” de diagnose op een „milt punctaat, verkregen per blinde punctie of onder laparoscopische contrôle” had kunnen stellen (dus een milt punctie bij een patiënt met een continue temperatuur van 39°—40°, waarvan toen nog geenszins vaststond, dat hij niet aan een acute infectieziekte leed).

Zelfs voor een *blinde milt punctie* met een *dunne* naald heb ik altijd enige vrees gehad, geleerd door oude, onaangename ervaringen in het buitenland en in-dachtig aan de leerzame plaatjes in de oudere leerboeken van milten, die afkomstig waren van patiënten, die door een nabloeding uit zo'n kleine punctie-opening het leven verloren. Deze puncties zijn bovendien in hoofdzaak bedoeld voor een *cytologisch* onderzoek en niet om samenhangend miltweefsel voor diagnose te verkrijgen.

In latere jaren is men in dit opzicht weer agressiever geworden, al manen verschillende medici tot voorzichtigheid en omringen zij deze ingreep met verschillende voorzorgen (voor de punctie een inspuiting van adrenaline, na de punctie bedrust en ijsblaas gedurende enige uren) en geven zij verschillende contra-indicaties.

Meent men in *uitzonderingsgevallen* voordeel te hebben van een milt punctie met een dikke troicart, dan is mijns inziens deze ingreep gerechtvaardigd, mits men alle voorzorgen kan nemen en alle contra-indicaties kan omzeilen. Ik geef dan nog de voorkeur aan een kleine laparotomiesnede (door de chirurg) en een punctie à vue, waarbij men ook een eventuele flinke nabloeding het best bestrijden kan.

Rotterdam, Gemeente-Ziekenhuis aan de Bergweg,
27 December 1949

P. H. KRAMER

BRIEFWISSELING

BERICHT AAN DE LEZER

Ruim 180 abonnées en de besturen van enige gezelschappen van geneeskundigen deelden ons mede door de publicatie van de voordrachten van mevrouw SCHELTEMA-JOUSTRA en mej. WIJNBERG, in de Vereniging van Nederlandse Vrouwelijke Artsen gehouden, ernstig in hun gevoelens te zijn gekwetst.

De Hoofdredactie heeft van een en ander met groot leedwezen kennis genomen en betreurt deze gang van zaken.

In beginsel kan men aanvaarden, dat alles wat in kringen van Nederlandse geneeskundigen aan de orde is, ook aan de leden van ons *Tijdschrift* ter informatie behoort te worden voorgelegd.

Daartegenover staat thans het feit, dat een aantal lezers van het *Tijdschrift* tegen de bespreking van een veelzijdig vraagstuk van het gezichtspunt van de Vereniging van Nederlandse Vrouwelijke Artsen een uit hun diepste geestelijke overtuiging gesproken volstrekt bezwaar heeft.

Het spreekt van zelf, dat nu zich voor de eerste maal een conflict van dit karakter openbaart, de Redactie in het belang van de eensgezindheid en de verdraagzaamheid van de geneeskundige stand aan het grensgebied van medische en morele vraagstukken haar bijzondere aandacht zal schenken.

HOOFDREDACTIE